

שיחת השבוע

יש חדש

מנהגי ג' בתמוז

ב ג' בתמוז, יום ההילולא של הרבי מליובאוויטש, נוהגים על-פי המנהגים שקבע הרבי לאחר הסתלקות חותנו, הרבי הקודם. בשבת קודש זו כל אחד ואחד משתדל לעלות לתורה (ובמקום שמספר הקרואים אינו מספיק, עושים כמה מניינים לקריאת התורה). ביום שני קודם השקיעה מדליקים נר-נשמה. ביום שלישי בבוקר, אחרי התפילה, כותבים 'פדיון נפש', מניחים אותו באחד מספריו של הרבי, ולאחר מכן משגרים אותו כדי לקראתו על הציון הקדוש (פקס: 001-718-7234444). נותנים תוספת צדקה למוסדותיו של הרבי, לומדים פרקים ממאמר החסידות האחרון שמסר, 'זאתה תצווה', וכמרכן פרקי משנה שמתחילים באותיות שמו הקדוש. במהלך היממה עורכים התוועדות חסידית.

התוועדות המרכזית

התוועדות המרכזית לרגל ג' בתמוז תהיה א"ה ביום שני, ב' בתמוז (4.7), בשעה 7:30 בערב, בבית הכנסת 'בית מנחם' בכפר חב"ד, סביב שולחנות ערוכים. בין הדוברים: הגה"ח הרב מנחם מענדל מנדלזון, אב"ד קוממיות; הרב שמואל אליהו, רבה של צפת; הרב משה חיים לאו, מרבני נתניה. יספרו על פגישות עם הרבי מר יעקב פרי, מר אליעזר שפר ומר יצחק סימניטוב. ניווני הרבי עם ר' יוני שלמה ומקהלת חסידי חב"ד. פרטים בטל' 072-2770100.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
8:13	8:55	7:58	7:50
9:21	10:05	8:55	8:52

פרקי אבות: פרק ד

קייטנות חב"ד
ההרשמה נסגרת!
*3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 973-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

הנהגה שאינה נפסקת

כשרואים את תלמידיו וחסידינו, השופעים אהבת ישראל, והמתמסרים להפצת אור התורה והחסידות - רואים במוחש ש'הוא בחיים'

הרבי מליובאוויטש. מקור בלתי נדלה של עוצמה (צילום: שמעון רומני)

"הוא בחיים"

דברים אלה נכונים בכל צדיקיהאמת, אבל יש יתרון מיוחד במי ש'זרעו בחיים'. מי שאורו ותורתו חדרו לעומק נפשם של יהודים רבים, נעשו חלק מהם והדברים הללו מחיים אותם, מפעילים אותם ומשמישים מקור בלתי נדלה של כוח ועוצמה. צדיק זה בפועל 'לא מת', אלא הוא מוסיף לחיות בתוך 'זרעו', כמאמר חז"ל: "מה זרעו בחיים - אף הוא בחיים".

הרבי מליובאוויטש נמצא איתנו גם עכשיו, קשור אלינו ומנהיג אותנו - זה דבר מובן מאליו. אולם כאן יש יותר מזה: כשיש לפנינו המוני יהודים והם מלאים חיות בעבודת ה', שופעים אהבת ישראל, מתמסרים להפצת אור התורה והחסידות וחדורי אמונה לווהטת בגאולה הקרובה לבוא - רואים במוחש ש'הוא בחיים'.

ברור אפוא שהרבי לא עזב אותנו חלילה. הוא נמצא עמנו, מוסיף להנהיג את כלל ישראל, ואין ספק כי בקרוב ממש נחזה כולנו בהתגשמות נבואתו הגדולה - "הנה זה משיח בא".

ע"י ישראל נוהג לכנות את יום הסתלקותו של צדיק - 'הילולא'. זו מילה ארמית שפירושה - שמחה גדולה, שמחת חתונה. השאלה המתבקשת היא איך אפשר להשתמש בביטוי כזה על יום סילוקו של צדיק, דבר שהשווה בפי חז"ל ל'שריפת בית אלוקינו'? איך אפשר לקרוא ליום כזה 'יום הילולא', יום של שמחה, ולא סתם שמחה אלא שמחת חתונה!?

אפשר לראות בזה את משמעותם האמיתית של חיי צדיקים, ובמיוחד מי שסללו דרך שבה הולכים תלמידיהם, ממשיכי דרכם וכללי ישראל. אלה חיים שאינם נפסקים עם ההסתלקות הגשמית של חיי הגוף. גם לאחר מכן הם מוסיפים לחיות, להשפיע, לכוון ולהדריך - אלא שבלבושים אחרים.

חיים נצחיים

חיהם של רוב בני האדם הם חיים גשמיים. אמנם יש בנו נשמה אלוקית, אבל החוויות העיקריות שלנו קשורות לחיים הפיזיים. אנו רואים בעינינו את המציאות הגשמית בלבד, וממנה אנו מתרגשים, שמחים או מצטערים. כאשר החיים הגשמיים מסתיימים, אנו קוראים לזה 'מוות', משום שאכן בא הקץ למתכונת זו של חיים.

אולם מהות חיהם של צדיקים שונה לחלוטין. הם רואים את המציאות בעיניים אחרות - בעיניים רוחניות. הם רואים בכל דבר את מהותו הרוחנית-אלוקית. חיהם האמיתיים הם חיי הנשמה, חיים של אמונה, אהבת ה' ויראת ה'. הם מתרגשים, מתפעלים, שמחים ומצטערים מדברים אחרים לגמרי - מדברים רוחניים. אלה החיים שלהם.

לפיכך אנחנו מתקשרים לצדיקים כאלה. אנו רוצים שידריכו אותנו מי שרואים את המציאות מבעד למשקפיים רוחניים-אלוקיים. אנו רוצים לשאוב כוח וחיים ממי ש'ראשו בשמים'. ואנו גם מאמינים, שמגבלות העולם הגשמי אינן עומדות בפניו. לכן אנו מבקשים ממנו ברכה לדברים שהם מעל לטבע.

אש ומים בעבודת הבורא

תפילה ותורה

השילוב הזה מוצא לפועל על-ידי שני קווי עבודה מרכזיים בחיי היהודי - התפילה ולימוד התורה. התפילה עניינה שאיפה למעלה, ולכן התפילות באות במקום הקרבנות, שעניינם העלאת הבהמיות באש העולה למעלה. ואילו התורה נמשלה למים, ועל-ידי לימוד התורה (וקיום המצוות) מורידים את הקדושה האלוקית למטה.

החידוש של מצוות פרה אדומה הוא שהפרה כולה צריכה להיות לאפר. הדבר מסמל אש גדולה כל-יך וצמימאון עצום כל-יך, ה'שורפים' את כל מציאותה של ה'פרה' שבנפש האדם, את 'הנפש הבהמית' שבנו. ועם זה, גם כשעומדים בהתעלות רוחנית אדירה כל-יך, צריך שיהיו גם 'מים', דבר המסמל את הירידה למטה, כדי להחדיר את הקדושה העליונה ביותר עד הדרגה התחתונה ביותר בנפש האדם ובעולם.

(התוועדות תש"נ, כרך ב, עמ' 408)

להוריד את האור האלוקי עד למטה-מטה, כדי שגם הרבדים התחתונים של חיי העולם הגשמי יתקדשו בקדושה האלוקית.

הנשמה והגוף מייצגים את שתי התנועות האלה. הנשמה היא בבחינת "נר ה' נשמת אדם", והיא שואפת כל הזמן למעלה, ו"חפצה וחקשה בטבעה לידבק בשורשה ומקורה, בקב"ה". ואילו הגוף שורשו מן העפר, וטבע העפר לרדת למטה.

חיבור מרכזי

האדם נדרש לחבר את שתי התנועות האלה, ועל החיבור הזה מבוסס כל עניין התורה והמצוות. האדם נדרש שיהיו בו שתי התנועות האלה, המכונות 'רצוא' ו'שוב', שיחד הן יוצרות שלמות אחת.

צריכה לבעור בו אש של תשוקה אל הקב"ה. עליו להיות מלא בשאיפה להקריב לקב"ה את עצמו ואת כל ענייני העולם שהוא בא איתם במגע. בה'בעת עליו לפעול להורדת הקדושה מלמעלה למטה, עד שגם העניינים התחתונים של העולם הגשמי יוארו באור האלוקי.

מצוות פרה אדומה נחשבת 'כללות התורה', והיא משקפת עניינים מרכזיים בכל התורה והמצוות. לכן נאמר בתחילת הפרשה "זאת חוקת התורה" (ולא "זאת חוקת הפרה"), כי מצווה זו היא תמציתה של התורה כולה. אחד העניינים האלה בא לידי ביטוי בשתי הפעולות העיקריות שיש לעשות בפרה: לשרוף את הפרה, ולערבב את אפרה במים ("ונתן עליו מים חיים אל כלי").

האש והמים מבטאים שתי תנועות הפוכות. האש עולה למעלה, מתוך כיליון ומשיכה עזה לשורשה העליון. לעומתה, המים יורדים מלמעלה למטה, וכל עוד הם יכולים לרדת לדרגה נמוכה יותר, אין הם שוקטים, עד שהם מגיעים לנקודה התחתונה ביותר.

עלייה וירידה

שתי התנועות האלה עומדות בבסיס עבודתו הרוחנית של יהודי. צריכה להיות בו תשוקה עזה להתעלות ולדבוק בשורשו האלוקי, עד כדי רצון להינתק מכל ענייני העולם ולהתחבר עם מקורו העליון. ועם זה עליו

אמרת השבוע

הרגל הבריאה

איש ציבור נכנס אל הרבי מליובאוויטש בתקופה שבה התפרסמו פרשיות שחיתות שבהן היה חלק לאנשים דתיים. שאל האיש את הרבי מה הטעם להיות דתי בשעה שאנשים דתיים נתפסים במעשים כאלה.

השיב הרבי: אם יש לאדם רגל בריאה ורגל חולה (לא עליו), האם נכון יהיה לומר שאין טעם ברגל הבריאה בשעה שהרגל השנייה חולה?! כשיהודי עושה דבר שלא ראוי לעשותו - זו הרגל החולה. כשהוא אדם דתי ושומר מצוות - זו הרגל הבריאה. מובן שצריך שתי רגליים בריאות, אך האם כשיש רגל אחת חולה אין ערך לרגל הבריאה!?

פתגם חסידי

"מיום הלכי ל'חדר' ועוד קודם לזה, התחיל להתרקם בדמיוני ציור הגאולה העתידה... גאולה כזו ובאופן כזה, שעלידה יהיו מובנים ייסורי הגלות, הג'רות והשמדות" (הרבי מליובאוויטש)

מאת הרב אליעזר ברוד | חוקת התורה

מן המעיין

כך ולא אחרת

"זאת חוקת התורה אשר ציווה ה' לאמור" (במדבר י"ד). קיום התורה צריך להיות בבחינת 'זאת' - כך ולא אחרת. אסור שיהיו סטייה ושינוי ואין לחפש טעמים.

(עבודת יששכר)

זו כל התורה

כל התורה היא חוקה ולא מצוות פרה אדומה בלבד. יש לקיים את המצוות משום שכך "ציווה ה' לאמור", ולא מפני טעמים אחרים.

(רבי לוי יצחק מברדיצ'ב)

תורה כחיקה

"חוקת" מלשון חקיקה. יהודי נדרש להתאחד עם התורה עד שהוא והתורה יהיו מציאות אחת, בדוגמת אותיות החקוקות באבן, שנעשות דבר אחד ממש עם האבן, עד שאי אפשר כלל להפריד ביניהן.

(לקוטי תורה)

מטמא ומטהר

חוקת פרה אדומה נקראת "חוקת התורה", כי המיוחד שבמצוות פרה אדומה הוא שאפרה מטמא ומטהר בעת ובעונה אחת, מטמא טהורים ומטהר טמאים. כזאת היא גם התורה - אם זכה

האדם, התורה נעשית לו סם של חיים; לא זכה - נעשית לו סם של מוות.

(רבי דוד מלוב)

שכר גדול יותר

על קיום המצוות שהן בבחינת 'חוקה' יש לאדם שכר גדול יותר מהשכר על קיום המצוות השכליות. כי מה שאדם משיג בשכלו קל לו לקיים, אך כאשר האדם מקיים מצוות שהן בבחינת 'חוקה' בזה הוא מוכיח שגם את המצוות השכליות הוא מקיים מפני שהן ציווי ה'.

(דבש וחלב)

הטהרה עיקר התורה

נאמר "זאת חוקת התורה" ולא "זאת חוקת הפרה", לרמז שהטהרה היא עיקר התורה. הטהרה היא היסוד לחיי תורה, ואינה עוד מצווה כשאר המצוות.

(פניני תורה)

כוונה פשוטה

גם אם כוונתו של אדם בעשיית מצווה היא פשוטה ביותר, שכך ציווה הקב"ה, בלי כל כוונות פנימיות, היא עולה לגובה מרומים; זו "חוקת התורה".

(חן אהרן)

"רבי, ריבונקה!"

בני הזוג השבורים ישבו בחדרו של הרופא המומחה בלנינגרד. תקוותיהם התנפצו כשהתברר שאין הם מצליחים לחבוק ילד. הרופא ניסה לעודד אותם ואמר משפט נוקב: "ראיתי הרבה זוגות שמסרבים לקבל את הדין, מוסיפים ללכת מרופא לרופא, ונוחלים שוב ושוב אכזבות מרות. אני אומר לכם: אין רופא בעולם שיוכל לעזור לכם. השלימו עם המצב והשקיעו את כוחותיכם בדברים אחרים."

בני הזוג לא היו מסוגלים לענות לו. נחלי דמעות ירדו מעיניהם. הם החליטו לדחות את העצה, והוסיפו לחפש ישועה, ללא הצלחה. אט-אט חדרה לתודעתם ההכרה שלא יהיו להם ילדים משלהם.

בני הזוג חודידיטוב, המתגוררים כיום בברוקלין, נישאו בשנת תשכ"ו (1966), בטשקנט שבאוזבקיסטן. הבעל, משיח שמו, הוא בנו של רבי רפאל חודידיטוב, מזקני הקהילה החסידיית הבורכית בטשקנט.

רבי רפאל היה איש של מסירות נפש. גם בזמנים הקשים ביותר עמד כצור איתן בכל הקשור לחינוך יהודי וקיום המצוות. הוא התחבר אל חסידי חב"ד, שמצאו בטשקנט מקלט מידה הארוכה של הבולשת הרוסית, והושפע רבות מהעולם החסידי.

כאשר חלפו שנתיים ובני הזוג לא זכו לפריבטן החלו לפנות אל הרופאים. הם ביקרו אצל מומחים ברחבי ברית המועצות, ושמעו מפיהם כי לא יוכלו להביא ילדים לעולם. לבסוף נמצא מי שנתן להם תקווה וסיפר להם על מרפאה בלנינגרד, המתמחה במיוחד בבעיה שלהם, ואשר נרשמו בה אחוזי הצלחה גבוהים.

הם פנו מיד אל המרפאה, ואז התברר כי רבים הממתינים בתור, וכי עליהם להמתין כמעט שנה. הם לא ויתרו, הפעילו קשרים, והצליחו להתקדם לקדמת התור ולהתחיל בטיפולים.

"אלה היו שמונה חודשים מתישים ומייגעים", מספר משיח. "האחיות כמעט רצו לסלק את אשתי מהמחלקה, משום שסירבה לאכול את המזון הלא-כשר. בהשגחה פרטית מצאנו שם רופא יהודי יחיד, שהבין לליבנו. בנימוקים רפואיים כביכול 'אסר' על אשתי, באוזני האחיות, לאכול ממטבח המקום, והמליץ על מזון תזונתי מיוחד שאכין בעצמי בבית ואביא לאשתי..."

אולם שמונת החודשים הקשים הסתיימו במפח נפש. הרופא המטפל יעץ להם לחדול מהמאמצים, שכן בעייתם אינה בת-פיתרון.

בימי החנוכה בשנת תשל"ב זכו בני הזוג לעלות לארץ-ישראל. עכשיו בערה בהם תשוקה אחת - לנסוע אל הרבי מליובאוויטש ולקבל את ברכתו. ואכן, לקראת חגי הפסח באותה שנה באו לחצר הרבי.

לאחר החג נכנסו ל"יחידות" אל הרבי. הרבי התעניין בנעשה בקהילה היהודית בטשקנט וביקש לשמוע על האב, רבי רפאל. בני הזוג ביקשו את ברכת הרבי לילדים, והרבי המליץ להם לפנות אל רופא מסויים בניו יורק.

שוב נבדקו בדיקות מפרכות, אך התוצאות היו זהות לחלוטין לקביעת הרופאים בברית המועצות. עם זה,

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

טהרת הקמים לתחייה

אנחנו מחכים בכל יום לבניין בית המקדש ולחידוש העבודה בו. אולם כאלו מתעוררת שאלה: הלא כולנו טמאי מת, ובכלל זה הכוהנים, ואיך יוכלו לעבוד בבית המקדש מיד, בשעה שעליהם להיטהר שבעה ימים באפר הפרה האדומה? ואם נאמר שהעבודה תיעשה עלידי הקמים לתחייה, כאן מתעוררת שאלה חדשה - האם המתים שיקומו לתחייה יעמדו טהורים או שגם הם יצטרכו להיטהר?

השאלה הזאת נשאלת בגמרא (נדה סט, ב; ע, ב): "שאלו אנשי אלכסנדריא את רבי יהושע בן חנניא... מתים לעתיד לבוא צריכין הזאה שלישי ושביעי או אין צריכין?". השיב רבי יהושע: "לכשיחיו נחכם להן". ויש אומרים שהשיב תשובה אחרת: "לכשיבוא משה רבינו עמהם".

דרך התחייה

המהרש"א מסביר, שהשאלה היא על אלה מהקמים לתחייה שנטמאו לפני מותם, והשאלה היא אם טומאה ישנה זו נשארת עליהם, או שהתבטלה לאחר תהליך המיתה והתחייה, אבל אין ספק על מי שהיו טהורים, "כיוון דאין במתים לעתיד לבוא גוף הראשון, שהבשר כבר נתעכל, אין כאן טומאת מת, שזה הגוף הוא ברייה חדשה".

אולם הרבי מליובאוויטש מסביר, שיש מקום לומר שהקמים לתחייה יצטרכו להיטהר עלידי אפר פרה אדומה, משום שבעת התחייה נוצר מגע של הגוף החדש עם אותה 'עצם לוז' שנשארה מהגוף הקודם, ואותה 'עצם לוז' מטמאה את הגוף החדש בטומאת מת (לקוטי שיחות כרך יח עמ' 246 ואילך).

בירור הספק תלוי בדרך התחייה: האם יישאר משהו ממציאותו הראשונה של הגוף (שאז יש נגיעה של הגוף החדש בחלק מגוף מת, ולכן המתים לעתיד לבוא צריכים טהרה); או שתחיית המתים תהיה בדרך של התחדשות הגוף בכל הפרטים, בלי שיישאר מאומה ממציאותו הראשונה (ואז "אין צריכין הזאה", כי אין כאן נגיעה במת המטמא).

והרבי מסכם: "ועל פי זה יובן מה שרבי יהושע בן חנניא ענה להם: 'לכשיחיו נחכם להן' - כשתהיה תחיית המתים ידעו איך יהיה אופן התחייה וממילא יתברר הדין".

יקומו טהורים

בשיחה אחרת (התנועותיות תשמ"ז כרך ג, עמ' 486 ואילך) הרבי אומר: "ידועה השקלא וטריא שהייתה בזמנו של ר' יחיאל מפריז - כשרצה לעלות לארץ-ישראל עם קבוצה מגדולי ישראל - אם יכולים וצריכים להקריב קרבן פסח..."

"ובכן, במה דברים אמורים? - בנוגע לעלייה של ר' יחיאל מפריז, בזמן הגלות וכו'; מה שאין כן כשמדובר אודות הגאולה העתידה, שייבנה בית המקדש במהרה בימינו... - הרי מכיוון שמשא ואהרון ובניו עמהם, יקומו הם, אהרון ובניו, עם בגדי הכהונה שלהם, שישנם כבר מן המוכן, כשם שבית המקדש עומד מוכן כו'.

"ועל פי זה יש לתרץ גם השאלה מהעניין של טהרת פרה אדומה - מכיוון שמשא ואהרון ובניו לא יצטרכו להיטהר, שכן אף שבנבואת הגאולה נאמר 'וזרקתי עליכם מים טהורים' גו', הרי לא מצינו בשום מקום שכאשר יקומו משה ואהרון (ועל דרך זה אברהם אבינו, ושאר הצדיקים) יצטרכו להיטהר באפר הפרה, ואדרבה, מפשטות הסוגיה בנוגע ללבישת בגדי כהונה לעתיד לבוא משמע, שכל העניינים, בניין בית המקדש ולבישת בגדי כהונה כו', ותחיית המתים, יהיו בבתי אחת (ולא באופן שיצטרכו להמתין להזאה בשלישי ובשביעי)".

הרופא המליץ על טיפול תרופתי כלשהו.

עבר זמן ואל חצר הרבי בא גם האב, רבי רפאל, שיצא מרוסיה הסובייטית זמן לא רב אחריהם. ביקורו הראשון של רבי רפאל חודידיטוב אצל הרבי זכור לחסידי חב"ד. זה היה בהתוועדות פורים תשל"ג. הרבי כיבדו באמירת 'לחיים' וביקש ממנו לשיר מהשירים ששרו יהודי בוכרה בימים הקשים. רבי רפאל שר בהתרגשות רבה את השיר "אתם שלום, וביתכם שלום, וכל אשר לכם שלום". הרבי לא פסק מלעודד את השירה.

בינתיים נואשה האישה מהטיפולים ומנטילת התרופות. היא אמרה לבעלה: "הלא לאבך זכויות רבות. שייגש הוא אל הרבי ויבקש בעבורנו".

באחת ההתוועדויות, שבה השתתפו האב ובנו, אזור רבי רפאל אומץ וניגש אל הרבי לבקש בעבור בנו וכלתו. הוא התרגש כל-כך עד שהצליח לומר שתי מילים בלבד: "רבי, ריבונקה!" [= 'ילד' ברוסית].

הרבי הביט בו בחיך ובמבט אבהי, והשיב ברוסית: "מה פתאום ילד!?" - בנים ובנות עוסקים בתורה ובמצוות!". ואז הפנה את ראשו לעבר הקהל ושאל: "היכן משיח?"

תזזית אחזה בקהל, שחשב כי הרבי שואל היכן משיח צדקנו... הרבי הבהיר מיד כי אמנם כבר הגיע גם זמנו של משיח בן דוד לבוא, אבל עכשיו הוא מחפש את משיח בן רפאל...

משיח, שהיה בתוך הקהל, פילס דרך במהירות בתוך ההמון הצפוף. הרבי מזג לו כוס 'לחיים' ובירכו ברכות רבות. מרוב התרגשות לא הצליח משיח לקלוט את כל הברכות חוץ מהמילים המפורשות: "זרעא חיא וקיימא". הוא לגם את כוסית ה'לחיים' ושב למקומו.

זמן קצר אחר-כך באה הישועה. מרוב שמחה והתרגשות כמעט יצאו בני הזוג אל הרחוב לספר לעולם על הגס, אולם הרבי הזהיר אותם שלא יספרו זאת לאיש, מלבד ההורים.

עברו תשעה חודשים והלידה התאחרה. בוקר אחד, כאשר משיח בא להתפלל, פנה אליו מזכירו הוותיק של הרבי, הרב חודוקוב, ואמר כי הרבי ביקש לברר "מה חדש אצל משיח..."

למחרת בבוקר נולדה לבני-הזוג חודידיטוב בת בריאה ושלמה. אחריה נולדה עוד בת, ואחריה עוד ארבעה בנים...

האוטובוס מוסיף לנסוע לרבי

את האוטובוס. התברר שיש נקר בצמיג. נאלצנו לרדת מהאוטובוס בשולי הדרך המהירה, עד החלפת הצמיג. המשכנו בנסיעה, וכעבור שעתיים הורגשו פתאום רעידות מזוירות ביותר. הנהג ירד לבדוק וגילה תקלה חמורה שהייתה עלולה לגרום להתהפכות האוטובוס. התקלה תוקנה והמשכנו בדרכנו. פתאום נשמע קול נפץ אדיר, והבחנו בקרני צבי בתוך שימשת הנהג, שהתנפצה לגמרי, אך הנהג הצליח לעצור בשלום. תפסתי את המיקרופון ואמרתי לנוסעים: 'רבותי, זה נגמר, לא יהיו עוד תקלות'. הם הביטו בי ואני הזכרתי להם את שלוש הפעמים שהרבי הורה להם לומר 'לחיים' במהלך ההתוועדות..."

מתחזקים ביהדות

את מסורת הנסיעה החודשית המשיך הרב רסקין גם אחרי ג' בתמוז תשנ"ד. "האווירה בדרך הלך שונה מהאווירה שהייתה קודם לכן, כי הנוסעים יודעים שלא יזכו לראות את הרבי, אולם התחושות בדרך חזור הן בדיוק כפי שהיו אז. אותה התרגשות והתערורות רוחנית. זה פלא ממש", אמר הרב רסקין בעיניים נוצצות.

הסיכום במספרים מעלה יבול מכובד: 126 אוטובוסים, יותר מששת אלפים נוסעים, ואין ספור החלטות טובות. "כל נסיעה כזאת גורמת לנוסעים להתחזק ביהדות ולקבל עליהם עוד ועוד מצוות ומעשים טובים, בדיוק כפי שהיה קודם לכן", הוא אמר.

ביום שלישי בבוקר, ג' בתמוז, תבוא אל ציונו של הרבי מליובאוויטש הקבוצה שמוביל הרב מנחם מענדל רסקין, משלוחי חב"ד במונטריאול שבקנדה. הקבוצה תעשה את הדרך בעשר שעות נסיעה רצופה באוטובוס. זה קורה לא רק פעם אחת בשנה אלא לפחות פעם אחת בחודש.

כבר עשרים וחמש שנים מוביל הרב רסקין את הקבוצה החודשית אל הרבי. הוא התחיל בכך זמן קצר לאחר יציאתו לשליחות, בשנת תשמ"ו (1986). הקבוצה הראשונה יצאה במיניסוטה "המשתתפים לא ידעו מה זו נסיעה לרבי, וההתרגשות הייתה גדולה מאוד", הוא מספר. "עם הגעתנו הכנסתי לרבי את שמות הנוסעים. זמן קצר לאחר מכן נתקבלה תשובה: 'תפילת הדרך. שיהיה בשעה טובה ומוצלחת. אזכיר על הציון'. שתי המילים הראשונות נראו לי תמוהות, אבל מיד נזכרתי שמרוב התרגשות שכחנו לומר את 'תפילת הדרך'. הרבי דאג גם לזה..."

ניסים בנסיעה

לרב רסקין סיפורים רבים על הקבוצות האלה. הנה אחד מהם: "בשנת תשנ"א באתי עם קבוצה מבני הקהילה לעשות את השבת עם הרבי. במהלך ההתוועדות אמר להם הרבי בצרפתית (רובם דוברי צרפתית) שיאמרו 'לחיים' שלוש פעמים. זה היה דבר חריג.

"בדרכנו לשוב למונטריאול עצר פתאום הנהג

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

מטומאה לטהרה

שאלה: מה נהוג לעשות אחרי הלוויה?

תשובה: טומאת המת היא הגדולה שבטומאות, טומאה זו אינה נטהרת עד שנזכה לאפר פרה אדומה. עם זה יש כמה וכמה הלכות ומנהגים בסיים הלוויה, שעניינם יציאה מטומאה לטהרה:

כשיוצאים מהלוויה או מבית העלמין משתדלים ללכת בדרך אחרת ולא בדרך שבה באו למקום.

כשיוצאים מבית העלמין, תופסים מעט עפר או גם עשב, וזורקים לאחור, ואומרים (תהילים עב) "ויציצו מעיר כעשב הארץ" (=הכוונה לתחיית המתים). עושים זאת שלוש פעמים. בזה ובנטילה שלהלן רומזים שעתידים להיטהר בשלושה דברים: מים, אפר ואזוב.

המלווה את המת והיוצא מבית העלמין חייב לטול ידיו. הנטילה - שלוש פעמים לסירוגין. לאחר הנטילה אין מוסרים את הכלי לאחר, אלא מניחים

הרב רסקין ונמח ממקורביו בציון הרבי

'הילדה של הרבי'

והוא מסיים בסיפור: "באחת הקבוצות השתתפה אישה שעברה טיפולים מפרכים במשך שמונה שנים, בתקווה להיוושע בפרייבטן, ללא הועיל. באותה נסיעה שפכה את ליבה על הציון הקדוש של הרבי, וכעבור שנה נולדה לה בת בריאה. כאשר הילדה חגגה את יום-הולדתה האחד-עשר הצטרפה אל אימה לנסיעה לרבי. זה היה האוטובוס המאה שלנו. כשהאם הציגה לפניי את הילדה אמרה הילדה בהתרגשות: 'אני ילדה של הרבי'. אלה ניסים שבכל יום".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח

על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח

מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

אותו, ונהגו להניחו מהופך. רבים נוהגים שלא לנגב את ידיהם אלא להניח לידיים התייבש מאליהם.

נוהגים שלא להיכנס לבית קודם נטילת ידיים. לבית המדרש יש מתירים להיכנס וליטול שם. יש שנהגו לטבול במקווה אחרי הלוויה.

כשנכנסים לבית יושבים על כיסא ואומרים את הפסוקים (תהילים צ"א) "יהי נועם... יושב בסתר..." עד הפסוק "כי מלאכיו יצווה לך". ואומרים זאת שבע פעמים, ובכל פעם עוברים לכיסא אחר או זיזים למקום אחר על הספסל. בפעם הראשונה מסיימים במילה "כי" מתוך הפסוק האחרון; בפעם השנייה - מסיימים במילה "מלאכיו", ובפעם השביעית מסיימים במילה האחרונה "דרכיך". לבסוף מסיימים את הפרק כולו, עד "ואראהו בישועתי". זה מנהג עתיק, שנהגו אדמו"רי וחסידיו חב"ד, ואפילו כשהשתתפו בהלוויה ולא באו לבית העלמין. הספרדים, ורבים אחרים, לא נהגו בזה.

מקורות: תוש"ע יו"ד סי' שעו ס"ד, וא"ח סי' ד"י"ח (תוש"ע אדמו"ר הזקן שם), רמ"א ונ"כ. דברי סופרים שם, נטעי גבריאל הל' אבלות ח"א

חדש: שולחן חג

לכל חגי ישראל ומועדיו

מגוון שיחות לכל חג, מעובדות על-פי אוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש

להזמנות: טל' 1 718 604 1020

